

skal regne med en Indsats fra Hjemmenes Side, som det ingenlunde er værd at foragte. Jeg for min Del har tidt beklaget, at der fra Hjemmenes Side ofte vises saa stor Ligegyldighed overfor den offentlige Folkeskole, og jeg kan ikke nægte, at jeg tror, det stundom kommer deraf, at man ikke sætter Pris paa denne Skoleundervisning, fordi man i Virkeligheden slet ikke ved, hvad den koster, og det er jo nu en Gang saadan, at Menneskenes Børn sætter mest Pris paa det, som de skal give noget for; det, de faar for intet, regner de ikke for at være saa meget værd som det, de skal bringe Ofre for. Det ærede Medlem fra Holbæk (Nøhr) har ingenlunde Ret i, at her blot er Tale om velhavende Folks Børn; det kan jeg tale med om af Erfaring. Jeg har selv med en Skole at gøre, som omfatter halvtredie Hundrede Børn; og naar jeg skal til at lede efter de velhavende Folks Børn blandt disse halvtredie Hundrede, tror jeg rigtignok, at jeg skal ud med en meget fin Lygte for at finde, jeg havde nær sagt, blot en eneste. Det er i udpræget Grad jævne Folks Børn, der er Tale om, og de ærede Medlemmer fra Aarhus vil, selv om de ikke kender Forholdene saa nøje, antagelig godt kunne bekræfte Rigtigheden af det, jeg her siger. Noget lignende er selvfølgelig Tilfældet med mangfoldige andre private Skoler, saa hvad enten man ser Sagen fra den ene eller fra den anden Side, betragter Skolernes pædagogiske Indsats eller den Uegennytte, som Lærerne viser, eller den Betydning, som det har, at Hjemmene bringer Ofre, tror jeg, at de Bevillinger, her er Tale om, er udmærket godt anvendte. Jeg kan imidlertid ikke skjule, at der, hvis Udviklingen vil foregaa saaledes, som der er Udsigt til, antagelig vil blive stillet større Krav om Understøttelse. Selv om det imidlertid skulde ske, staar vi os efter min Mening vel ved at frede om denne lille Skolevirksomhed. Specielt vil jeg rette en Tak til den højtærede Undervisningsminister, fordi Ændringsforslaget under Nr. 215 er kommet med. Jeg tør forsikre, at det vil vække Glæde hos mange af de Lærere, som virker ved de private Skoler i Provinserne, og at Beløbet kommer, som man siger, paa et tørt Sted.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) omtalte ret udførligt, og jeg kan i det meste af, hvad han sagde om den Sag, slutte mig til hans Bemærkninger, Ændringsforslaget under Nr. 219. Jeg glæder mig over, at det er lykkedes at faa de private Skole-

foreninger sat ind der, og jeg vil haabe, at den stille Tvivl, som der aabenbart var i det ærede Medlems Bryst, i Aarenes Løb skal blive fjernet. Jeg kunde imidlertid have ønsket, at de private Skoleforeninger var blevet stillet paa lige Trin med Kommunerne med Hensyn til den Understøttelse, som deres Efterskoler skal have. Paa den anden Side maa det ærede Medlem jo have en god Tro til de private Skoleforeninger, naar han mener, de vil være i Besiddelse af saa meget større Kærlighed til Efterskolernes Undervisning end Kommunerne, at de kan nøjes med Halvdelen i Understøttelse, medens Kommunerne trænger til at faa tre Fjerdedele; thi jeg vil meget vægre mig ved at tro, at man har indsat den nævnte Bestemmelse om Halvdelen, for at det skulde vise sig, at de ikke kunde magte Opgaven. Jeg vil rette en Appel til de private om at danne saadanne Skoleforeninger, hvor der er Jordbund derfor, i Stationsbyer og lignende Steder, hvor det maaske er vanskeligt for en Kommunalbestyrelse at tage Sagen op. Jeg vil rette den Appel til saadanne Egne, at man danner private Skoleforeninger og viser, at man kan være med til at løse denne Opgave til Gavn for dansk Ungdom, og jeg vil haabe, at man, inden mange Aar er gaaet, skal være i Gang med saadanne Skoleforeninger.

Jeg skal endnu gøre et Par Bemærkninger angaaende Børnehjemmene. Disse har jo været paa Tale i Anledning af Ombygning af et saadant Børnehjem, hvad jeg kan give min fulde Tilslutning. Jeg haaber imidlertid, at jeg maa have Lov til at knytte en lille Sidebemærkning hertil, idet jeg gerne vil gøre mit til at forebygge, at den Opfattelse skulde brede sig, at man deraf, at flere Højskoler er til Salg, kunde drage den Slutning, at den Ungdomsskole, som er knyttet til Højskolerne, var i rivende stærk Tilbagegang. Det er sikkert nok, at denne Skole maa kæmpe med Vanskeligheder i disse Krigsaar, da der baade er Dyrtdid, og da Sikringsstyrken lægger saa stort Beslag paa dansk Ungdom og gør, at den øvrige Del af Ungdommen er stærkt optaget. Det er vel den Slags Ulemper, Skolerne lider under. Men dette, at Højskoler, som har været i god Gang, paa Grund af personlige Forandringer nu ikke har nogen Virksomhed, er et gammelkendt Fænomen indenfor Højskoleverdenen. Jeg skal kortelig oplyse, at i den Tid, der er forløbet, siden Højskolerne begyndte deres Virksomhed, har der virket ca. 60 Højskoler, og Tid